

DIE SWART WITPERD

No. 34
Spoor na die
Onbekende

braam le roux

kebita hardloop voor. Hulle kan hoor hoe die vlamme die beeld van die gras-tier gulsig verslind, maar daar is nog geen teken agter hulle dat die krygers agtergekom het dat Tyros aan die brand is nie.

Net toe die Luiperdman met sy vrag en sy Masai-maat by die spruit aankom, hoor hulle die krete. Die Luiperdman staan egter nie om te luister nie. Hy hardloop met die priester oor sy skouer deur die water, en aan die ander kant grom die twee luiperds hom tegemoet.

Die krete klink nou oorverdowend driehonderd tree agter hulle op.

Stofomslag: Chris du Plooy

DIE SWART LUIPERD

No. 34
Spoor na die
Onbekende

75s

A.V.B. Uitgesluit

braam le roux

1. Wie is hy?	3
2. Spoor na die Onbekende	13
3. Slym op die water	23
4. Gloed van die Sekelmaan	33
5. Dansende Skaduwees	43
6. Kos vir die Tiers	52
7. Die Tierman Sterf	62
8. Bloed in die Hut	71
9 Die Vlamme Tier	80
10. Bloed in die Vuur	88

„WIE IS HY?“

Die groot, blink voël bewe en die motore dreun. By die houtversperrings van die lughawe naby Nairobi staan 'n klein groepie mense. Hulle wuif die passasiers in die vliegtuig toe. Die blink voël begin oor die aanloopbaan beweeg en weldra styg dit die lug in en dreun bokant die vlieghawe verby.

Die man wat teen die houtrelings leun, wuif met sy hand, want hy verbeel hom dat hy sy vrou deur een van die vliegtuig se vensters sien loer het, en dan draai hy om. Vir 'n oomblik kyk hy vas in die oë van 'n lang meisie wat hand om die lyf by 'n vriendin staan. Die meisie se oë is vol bewondering op die man gerig. Die man loop by hulle verby en dan draai hulle om en kyk hom agterna, 'n atletiese geboude figuur wat gemaklik in die rigting van die restaurant op die vlieghawe stap.

„Wie is hy?“ vra die korter meisie.

„Ek ken Nairobi en ek is gedurig op hierdie vliegveld, maar ek kan nie onthou dat ek hom al ooit gesien het nie.“

„Wat 'n manlike voorkoms!“ begin die lange. „Ek het nog nooit so lank na 'n wildvreemde man gekyk nie. Het jy sy diepblou oë gesien? Koel, helder. Dit lyk of dit dwarsdeur mens kyk.“

„Dit is my idee van 'n sterk gesig—kultjie in die ken, lippe nie dun en onsimpatiek nie. Maar hy is getroud, Freda. Ons raak verniet in vervoering.“

Die lang meisie sug.

„Dit is soos jy sê, Olga. Hy het mense hier kom groet wat vertrek het. . . 'n seuntjie van sowat vyf jaar en 'n vrou—donker en mooi.“

„Natuurlik sy vrou.“

„Kom ons loop restaurant toe. Miskien kry ons hom weer te sien. Daar is so 'n kalmte op sy gesig.“

„Jy is in Afrika, Freda. Afrika bring mens altyd in vervoering. Dit kom in jou bloed en maak jou jonk. . . en hier is altyd mense wat kom en gaan, geheimsinnige jagters en soms skattejagters in hierdie jaar dertig van ons.“

„Toe maar, Olgatjie, ek soek nie vir romanse nie. Daardie man se gelaatstrekke en houding was net opvallend. Ek sou hom tussen duisend ander die eerste opgemerk het. Hy is nie vir my mooi nie, maar, jy weet. . . sterk, manlik, iemand wat weet wat hy wil hê, en weet wat van hom verwag word. Hy is so 'n kalm tipe, maar tog lyk hy so vasberade. . . so seker van homself.”

Olga lag weer en die twee meisies stap stadig aan na die restaurant toe. Die atleties geboude figuur van die man het intussen by 'n tafeltjie in die hoek gaan plaasneem teenoor 'n ouerige man met ruie, blonde wenkbroue en 'n wit helmhoed op sy kop wat hy nou finaal afhaal.

„Ek is bly jy het gekom,” begin die ouer man en leun agteroor om die kelner se aandag te trek.

„My seuntjie en vrou het na Suid-Afrika vertrek. Ek het hulle kom groet. En nou kan ek terselfdertyd hoor wat u verlang, Kolonel.”

„Die ding is dit. Jy ken die oerwoud soos die palm van jou hand. Jy ken die gewoontes van die barbare en die diere. Hier kom twee speurders van Scotland Yard na Oos-Afrika om 'n sekere ondersoek in te stel. Ek weet nie al die besonderhede nie, maar ek verstaan dat hulle ondersoek hulle na die oerwoud sal lei, en as Kommissaris van hierdie gebied, sal ek hulle na die oerwoud moet vergesel. Ek het die ondeurdringbare plekke, die plekke waar nog geen blanke was nie, nog nooit betree nie, maar jy ken die wêreld van hier af dwarsoor Afrika, en nou het ek gedink dat jy die aangewese man is om hierdie speurders tot hulp te wees. Daar sal 'n vergoeding. . .”

„Ek gee nie om vir die vergoeding nie,” val die man hom in die rede. „Die vraag is net: Wanneer kom hulle?”

„Ek verwag hulle môre, dit wil sê Vrydag, per vliegtuig.”

„Dit is heeltemal in orde. Julle sal my by die sendingstasie Bisa kry. Ek sal daar op julle wag.”

„Mooi skoot! Ek weet dat ek altyd op jou kan reken. Maar laat ons mekaar verstaan. Ons sal dan Saterdag, die dag ná hulle aankoms, op Bisa wees. Reg?”

Die tafelbediende sit 'n koppie tee voor die jong man met die

sterk gesig neer.

„Ja, Kolonel, maar kan u my nader inlig oor hierdie sending van die twee speurders.”

Die kolonel skink nog tee vir hom in.

„Ja, dit gaan oor die diefstal van juwele en edelgesteentes ten bedrae van honderdduisende rande—'n fabelagtige bedrag. Die juwele word van tyd tot tyd in Indië van ryk prinse en Maharajas gesteel, en die gedagte is dat die diewe die edelgesteentes hier na die oerwoud uitsmokkel. Die speurders meen dat die mense wat vir die diefstal verantwoordelik is, 'n Indiese Woedoe-sekte is. En nou ja, dit is al wat ek weet.”

Die man voor die kolonel dink diep en dan kyk hy op.

„Dit is snaaks, die oerwoudbewoners het nog nooit kom kla dat daar vreemdelinge in die oerwoud is nie. Hulle stel my altyd dadelik in kennis—selfs al is dit 'n jagekspedisie wat vergunning het om die oerwoud binne te gaan. Maar as hulle verder na die grens toe hou, hierdie Indiese sekte bedoel ek, meer na die meer Rudolf se kant toe, natuurlik, dan is hulle in onbekende en onbewoonde gebied en daarin waag geen inboorling hom nie.”

Die jong man drink sy tee uit en staan dan op.

„Hoekom so haastig?” vra die kolonel.

„Ek is jammer, Kolonel, ek het werk. 'n Kikoejoestat se tamboere het vanoggend doudoedag aanhoudend geraas. Hulle vertel van 'n mensvreter-luiperd wat kinders vang en wegsleep. Ek wil gaan ondersoek instel. Maar dit is afgespreek dat ek julle oormôre op Bisa ontmoet.”

Die kolonel staan op en gee die man 'n stewige handdruk.

Net toe die man groet en van hom af wegdraai, kom die twee meisies, Olga en Freda, by die deur van die restaurant in. Weer ontmoet Freda en die vreemde man se oë mekaar, en daar gaan koue rillings langs die meisie se ruggraat af wanneer sy daardie blou oë vriendelik sien lag toe die man haar met 'n knik van die hoof groet en dan by hulle verbystap deur toe.

Die twee meisies draai om en kyk hom agterna. Toe hy by die deur uitgaan, draai hy half om en wuif die kolonel toe.

„Dan tot Saterdag!” roep die man terug en verdwyn om die hoek

van die gebou.

Die twee meisies kyk na die kolonel.

„Hoekom stel jy ons nie voor nie?” vra Freda verwykend.

„Ek wou nog, maar toe is hy weg, soos die wind,” maak die kolonel verskoning.

„Toe maar, Pappie,” stel Olga haar vader, kol. Wise, kommissaris van Oos-Afrika gerus. „Ons het gesien hoe vinnig maak hy dat hy wegkom. Maar ek het nie geweet Vader ken al die geheimsinnige mense in die kolonie nie.”

Die kolonel lag.

„Kom drink julle twee ’n koppie tee saam. Ek het ’n verskriklike dors vanoggend. Het al twee koppies weg.”

Hulle gaan sit weer by dieselfde tafel en Freda merk op:

„Oom is net so geheimsinnig oor wie daardie man nou werklik is, as wat hy self geheimsinnig is.”

Olga skerts:

„Freda brand om te weet wie hy is, Vader. Wil jy haar tog nie maar verligting gee nie.”

Die kolonel glimlag weer en slurp behaaglik aan sy tee.

„Natuurlik. . . maar ek wil Freda waarsku dat hy getroud is en tweedens dat as sy met hom wil trou, sy in die hartjie van die oerwoud sou moet gaan woon, miskien bo in ’n boom, soos ’n bobbejaan.

„Aag,” is Freda se opmerking. „Dit is die aantreklikste man wat ek in jare gesien het.”

Die kolonel sit sy koppie neer.

„Ja, hy is, hoewel ek soms wonder of hy ’n mens is, ’n mens soos ek en julle twee.”

Freda rek haar oë.

„Nou maak Oom my nuuskierig.”

„Wat bedoel Pappie? Waarom sou hy nie ’n mens soos ons wees nie?” wil Olga weet.

„Kyk, meisies, die inboorlinge van die hele oerwoud glo dat hy ’n superwese is. Hulle glo vas dat hy ontsterflik is. Wanneer daar oorlog, moord en moeilikheid in die oerwoud aan die orde van die dag is, bewerkstellig hy vrede, feitlik onmiddellik. Hulle glo dat hy

nie kan sterf nie.”

„Sulke bygelowe!” roep Freda uit.

„Dit het ek ook gedink, totdat ek hom in aksie gesien het. Maar nou twyfel ek aldag. Hy doen dinge wat die gewone man nie kan doen nie. Hy doen dinge wat ek selfs van die sterkste en slimste nie verwag nie.”

Die twee meisies hang aan die spreker se lippe.

„Wie is hy? En wat doen hy? Bly hy in die oerwoud?”

„Ja, hy woon in die oerwoud. . . Hy ken die oerwoud soos die palm van sy hand. Hy ken geen vrees nie en deins vir geen gevare terug nie. Hy heet die Bosgod, of Gees van die bosse, oftewel die Tiermens, Tierman of Luiperdman.”

„Liewe vader! Wat vertel u ons?” roep Freda uit.

Sy staan van haar tafeltjie op, hardloop na die groot vensters en skuif die gordyne effens opsy. Sy kan hom sien wegry, op ’n groot swart perd. Die perd loop op ’n trippelgang. Die man se moue is hoog opgerol, maar sy arms is tog nie baie bruin gebrand nie. Sy kakiehemp span om sy skouers..

„Hy ry op ’n perd!” laat Freda hoor.

„Ja, hy is nou op pad na sy tiers en sy houthuis bo in ’n boom. Hy gaan nou terug oerwoud toe.”

Freda draai om.

„My aarde, hoe leef hy in die oerwoud? Hoe kry hy dit reg om met vrou en kind daar te woon?”

Die kolonel skud sy kop.

„Dit is wat ek mos sê, Freda. Ek twyfel of hy ’n mens is in die sin dat ons mense is. Die beste van alles is, hy het nie moderne wapens nie. Hy het slegs ’n jagmes, ’n boog en pyle. Dit is al wapens wat hy gebruik. Hy leef werklik naby die natuur. Sodra hy die oerwoud bereik, trek hy daardie klere uit en verberg daardie aantreklike gelaat van hom agter ’n masker, ’n luiperdmasker. Dan is hy geklee in ’n swart mondering en wanneer jy hom die eerste keer hoog in ’n boom se mik sien, sal jy sweer dat jy met ’n half-mens, half-tier te doen het. Daarom heet hy ook soms die Mens-dier, of Dier-mens. Die inboorlinge het baie name vir hom en elke naam wat hulle vir hom het, is ’n bewys van die agting en ontsag wat hulle vir hom

koester. Hy heet selfs die Swart Luiperd, Koning van die Oerwoud."

Freda staan langs die kolonel.

„Dit is fantasies, legendaries! Ek kan dit nie glo nie! Maar... maar hoe het dit gekom dat hy 'n oerwoudgod geword het?"

„Ek het sy geskiedenis gehoor van 'n ou Masai wat nou dood is. As jong seun het hy sy ouers in Transvaal, Suid-Afrika, verloor. Hy het toe wild in die bosse van Noord-Transvaal grootgeword. 'n Oom van hom hier in Kenia het van hom gehoor en hom hierheen gebring. Hier het hy die oerwoud verkies bo die beskawing en getrou met 'n meisie wat die oerwoud net so liefhet. Bennie is uit die huwelik gebore. Die Swart Luiperd ken ook ander oerwoude. Hy dool soms rond in die ruigtes van Suid-Amerika. Hy is ook nie in alle opsigte 'n wilde man nie, want hy kan Afrikaans, Engels en Duits praat en het 'n kennis van baie ander tale, insluitende sewe Bantoetale."

Freda kyk weer by die venster uit.

„Inderdaad 'n supermens!"

„Maar hoekom dra hy die vermomming, die luiperdmondering?" wil Olga weet.

„Dit het die Masai my ook vertel. Hy was die Luiperdman se getrouste vriend, selfs boesemvriend. Hy het vertel dat toe die Luiperdman as jong seun in die bosse van Transvaal agtergelaat is, hy in die bosse met beesdiewe gebots het. Hulle was ses en hy was een. Toe hulle uitvind dat hierdie wilde seun hulle geheim agtergekome het, het hulle jag op hom gemaak en hom probeer doodskiet. Hy het egter voor hulle uitgevlug en toe op die gedagte gekom om vir hom 'n masker van 'n luiperdvel te maak. Hy het die luiperdmasker swart geverf. In die bosse van Transvaal het hy toe reeds die naam Swart Luiperd gewerf, en hier in die oerwoud glo al wat inboorling is aan die onsterflikheid van die Tiersmens, die Swart Luiperd. Dit is aan sy teenwoordigheid te danke dat daar tans vrede heers tussen swart en wit in Oos-Afrika."

„'n Ongelooflike verhaal," sug Freda, „maar ek is geneig om elke woord te glo wat u vertel, Oom, want mens kan aan sy oë sien dat hy nie 'n gewone man is nie."

„Ek wens ek kan hom eendag in die oerwoud teenkom," sug Olga.

„Toe nou, toe nou," maan die kolonel. „Hy is ook anders wat vroumense betref. Hy reageer soos 'n man teenoor hulle, maar daar is geen meisie behalwe sy vrou wat nog ooit sy hart kon steel nie. Die man wat deur 'n vrou se skoonheid oorrumpel word, is swak... enne die Luiperdman is nie swak nie."

Die meisies lag.

„Maar, Vader," kom Olga weer met 'n vraag, „het die man dan geen beskaafde naam nie?"

„O, ja, sonder die masker en mondering, ken ons hom as mnr. Leon Fouché en dan is sy maniere fyn en beskaafd en beheers. Dan sal jy nie sê dat hy 'n oerwoudman is nie."

Nou dink Freda aan nog vrae.

„Maar hoekom maak hy nie gebruik van moderne wapens nie?"

„Nee, die Luiperdman glo dat sy magiese krag juis in sy mondering setel en in die gebruik van sy pyl en boog en jagmes. Sonder hulle en sy tiers en perd, voel hy soos Simson in die Bybel sonder sy lang hare."

„Pure bygeloof!" trek Freda haar neus op.

„Dit mag wees, maar hy vermag veel meer met sy wapens as ons met ons vuurwapens. Hy het iets waarvan die oerwoud hou—iets wat hom dadelik 'n kind van die natuur, die bosse gemaak het. Daar word gesê dat selfs die diere vir hom ontsag het."

Motorkarre en perdekarre gaan by Leon Fouché verby. Sy swart hings, Donker, is ietwat senuweeagtig, want die dier hou glad nie van hierdie gewoel nie. Soos sy tweebeenmaat, verkies hy die oerwoud met sy voëlmusiek, diergeluide en die vars reuk van plante en helder fonteinwater.

Toe Leon uit die dorp is, trek hy Donker op 'n galop. Dit duur nie lank voordat Donker die bosse aan die kant van die dorp bereik nie. Maar dit is nog nie digte oerwoud hierdie nie. Aan Leon se linkerkant lê die berg Kenia in die verte. Sy piek is sneeubedek. Onderkant die berg kan hy die donkergroen vlek sien. Dit is die Aberdaire-woude waar Leon al menige avontuur beleef het. Maar hy swenk weg van die sneeubedekte berg af en slaan 'n noord-

westelike rigting in.

Ongeveer tien kilometer van Nairobi af hou hy sy perd in en nou laat hy die dier deur die bosse stap. Die bosse is hier reeds digter en die bome hoër as om die dorp.

Die perd stap rustig voort en Leon sit en luister na die geluide van die bos, almal bekende geluide wat vir hom soos musiek klink. Hulle vorder nog 'n paar tree en dan gaan steek Donker vas en proes.

Voor Leon is 'n digte woud en uit daardie groen bosse kom nou 'n dreigende gegrom. Leon lag breed toe hy die gegrom hoor, en die volgende oomblik roep hy:

„Kom, Simson! Kom Spikkels!”

Daar is dadelik 'n geritsel van takke en blare en 'n oomblik later kom twee uitgevrete luiperds te voorskyn. Die een lyk effens groter as die ander een, maar albei se velle blink.

Leon spring onmiddellik uit die saal en in 'n oomblik is die twee mak luiperds hier om sy bene soos katte wat hulle blydschap oor sy koms te kenne wil gee. Leon buk en dan streel hy hulle oor hulle gespikkelde koppe.

„Kom, julle twee. Nou gaan ons terug na ons huis toe.”

Simson, die mannetjie, spring teen sy baas op en Leon moet hom met geweld afstoot voordat hy bedaar en grommend langs sy tweebeen-maat die groen bosse instap. Donker kom agterna en terwyl hy sy swart lyf tussen die takke en blare indruk, begin hy dadelik van die breë-blaar-bome se blare vreet.

Tussen die bosse is 'n opening en daar lê 'n halfgevrete bok wat Simson en Spikkels vir hulle gevang het tydens sy afwesigheid.

Leon stap na 'n groot swart rots wat tussen die bosse staan. Uit 'n klipskeur haal hy sy swart mondering te voorskyn en verdwyn daarmee tussen die bosse. Waar 'n stroom water onder 'n rots uitborrel, was hy hom eers en dan trek hy sy luiperdmondering aan.

Binne enkele oomblikke staan hy weer by sy tiers, maar hierdie keer is daar 'n mes in 'n leerskede aan sy regtersy, 'n pylkoker vol pyle en 'n boog op sy rug. Nou sien die aantreklike Leon daar afskrikwekkend uit met sy swart drag en die luiperdmasker wat sy

hele gesig en kop bedek. Enige lewende wese wat nou op hom moet afkom, sal sy oë nie glo nie, want hy lyk inderdaad half dier, half mens.

Die Swart Luiperd stap nou weer na sy perd toe en klim in die saal. Van die stand van die son kan hy aflei dat dit in die buurt van elfuur is. Die bosse waar die Luiperdman se tuiste is, lê nog sowat veertig kilometer van hier af, en nou moet hy aandruk as hy teen sonsondergang daar wil wees. Leon is egter nie haastig nie. Wanneer hy deur die oerwoud reis, is hy terselfdertyd op 'n inspeksietog. Hier sien hy 'n trop olifante aan die wei wat hy nog nie vantevore teengekom het nie, en daar jaag hy 'n seldsame Okapi op, en hy kyk lank na die eenaardige boksoort wat oor die grens van die Kongo-gebied hier kom kuier het. Soms kan die Luiperdman hulle vir ure lank in die veld dophou. Dis daarom dat die Luiperdman die gewoontes van alle diere so goed ken. Hy het tyd om naby die natuur te leef en elke oerwouddier aandagtig te bestudeer.

By die rivier tussen die digte bosse hou die Luiperdman sy perd skielik in. Agter hom steek sy tiers ook dadelik vas.

Ineens dreun die oerwoud. Selfs die voëls wat netnou nog lustig gesing het, en die bobbejane wat uitgelate geroep het, swyg en luister, want die geklop van tamboere deurhuiwer die bosse.

Dit is 'n kort vinnige boodskap wat op die tamboer uitgemoker word. Die tamboer klink sommer hier digby op. Dit is 'n dringende beroep op die Luiperdman. En die Luiperdman vertolk die tamboerbodskap asof 'n boodskapper dit mondelings aan hom meedeel:

„Sabosa, kaptein van die Gari, roep die Tierman. Sabosa kaptein van die Gari, roep die Tierman,” klop dit hol deur die oerwoud.

Die tamboere swyg 'n oomblik en dan herhaal hulle die oproep. Daarna swyg hulle lank. Die Luiperdman wag nog, want hy weet dat dit nie al is wat die tamboere wil sê nie.

Eindelik dreun dit weer deur die oerwoud, en nou weerklink ook ander tamboere dieper die woud in en herhaal die boodskap.

„Drie jong soldate van kaptein Sabosa is deur mensvreter tiers